

Psykiatrisk Selskab: Vi skal have en løsning, der holder – også i morgen

DEBAT: Man bør fokusere på at behandle særligt psykisk syge frem for at placere dem i et nyt botilbud. Botilbuddet løser ikke problemet, og med tiden vil der blot blive behov for endnu flere pladser, skriver Dansk Psykiatrisk Selskab.

Af Torsten Bjørn Jacobsen

Formand i Dansk Psykiatrisk Selskab

Fem drab på fire år har for en tid flyttet noget af opmærksomheden mod samfundets allersvageste mennesker på de psykiatriske bosteder.

Har man fulgt den dækning, der er sket i pressen, så er drabene ikke det eneste, der foregår på bostederne. Vold, voldtægt og handel med stoffer. Beboerne på bostederne, som har brug for omfattende støtte og hjælp til dagligdagens gøremål, befinder sig i et lovløst parallelsamfund, hvor kun de stærke har en chance.

Der har været afholdt høringer, nedsat arbejdsgrupper og indkaldt til samråd.

Men de grundlæggende problemer, der har ført til, at 150 mennesker er havnet i den situation, er ikke ændret. Om 1, 2 eller 5 år skal vi blot bygge nye mellemstationer med plads til endnu flere.

Torsten Bjørn Jacobsen, formand i Dansk Psykiatrisk Selskab

Det har foreløbigt resulteret i et forslag på otte punkter. Der er mange gode intentioner i de otte forslag. Et punkt påkalder sig dog særlig opmærksomhed. Det er den såkaldte mellemstation. Den skal indrettes til en lille gruppe af utilpassede, misbrugende og farlige psykisk syge mennesker. Tvang i et hidtil uset omfang skal være muligt i det nye tilbud.

Dette fokus på en lille og afgrænset gruppe gør problemet overskueligt og får løsningen til at virke fornuftig.

Alligevel har psykiatriens organisationer talt imod dette forslag.

En uholdbar løsning

Det har vi, fordi al hidtidig erfaring viser, at en sådan løsning er uholdbar. Både i sit indhold med udvidet adgang til tvang, men også i sin evne til at løse problemet.

Ingen er født misbrugende, udadreagerende eller farlig. Det tager tid at udvikle sig. Det bør der tages højde for, og i stedet bør løsninger findes der, der hvor vi kan nå at ændre forløbet. Så kan vi forebygge, at rigtig mange mennesker bliver farlige, udadreagerende og misbrugende.

Mellemstationen skal have plads til 150 farlige psykisk syge. Men de grundlæggende problemer, der har ført til, at 150 mennesker er havnet i den situation, er ikke ændret. Om 1, 2 eller 5 år skal vi blot bygge nye mellemstationer med plads til endnu flere.

Danmark har verdensrekord i tilvæksten af retspsykiatriske patienter. Det er mennesker, der på grund af deres sindslidelse, ofte kombineret med et misbrug, handler uhensigtsmæssigt og uforvarende forøver kriminalitet.

De skal i stedet for straf behandles under indlæggelse eller ambulantly. Tilvæksten er imødegået ved at udbygge den retspsykiatriske kapacitet med specialiserede afdelinger og ambulatorier. Men udbygningen har ikke kunnet følge med behovet.

Samtidig er den almene psykiatri lige så stille skrumpet. Det var ellers her, der skulle være mulighed for at blive behandlet, inden det gik så galt. Den ambulante opfølgning er blevet mindre intensiv. Indlæggelserne er blevet kortere og kortere. Ofte og oftere sker det med tvang. De botilbud, der skulle fange de sværeste sindslidende efter udskrivelse, er utilstrækkelige. Misbrugsbehandlingen er ikke samordnet med den øvrige behandling. De allersværeste mennesker i det danske samfund kører rundt i en svingdør, mens de ansvarlige sektorer drøfter, hvem der skal tage sig af problemet.

Flere intensive sengepladser

Derfor peger Dansk Psykiatrisk Selskab på følgende tiltag:

Der skal være 15-20 procent flere intensive sengepladser i den almene psykiatri, så der er mulighed for indlæggelse ved behov.

Bostederne skal specialiseres til specifikke målgrupper med et passende miks af fagligheder. Der skal være flere muligheder for aktiviteter, beskæftigelse og fysisk udfoldelse på bostederne og under indlæggelse. Det forebygger mange af de problemer, sindslidende døjer med, herunder misbrug.

Misbrugsbehandlingen af mennesker med svære sindslidelser bør organiseres sammen med den øvrige behandling i regionerne.

Mellemstationen er endnu en sektor-overgang. Der skal være færre overgange inden for og mellem sektorer for mennesker med svære psykiske lidelser, ikke flere.

Og sidst men ikke mindst – mindre tvang, ikke mere tvang. Det er det eneste anstændige og samtidig den politiske målsætning i Psykiatриhandlingsplanen fra 2014. Den bakker Dansk Psykiatrisk Selskab op om.

debat@altinget.dk

Debatindlæg offentliggjort på Altinget den 20. september 2016.